

«Нұрдәулет» бөбекжайы

Жапырақ тамырдан нәр алады

Балалар мен ата-аналарға арналған зияткерлік ойын

Ересек топ • 4–5 жас

Отбасы қолдауы • Бірлескен ойлау • Жақсы тілек

Ойынның толық барысы мен басып шығаруға арналған суретті карточкалар

Жапырақ тамырдан нәр алады

Балалар мен ата-аналарға арналған зияткерлік ойын әзірлемесі

Тобы: ересек топ, 4–5 жас. Ұзақтығы: 30–35 минут.

Мақсаты: баланың танымдық белсенділігін ата-анасымен бірлескен ойын арқылы дамыту, отбасы мүшелерінің өзара қолдауы мен ұрпақтар сабақтастығының маңызын түсіндіру.

Міндеттері

Жұмбақ шешу, заттарды салыстыру, артық затты табу, оқиғаның ретін анықтау дағдыларын дамыту; сұраққа толық жауап беруге ынталандыру; ата-ананы баланы тыңдап, ойлануына мүмкіндік беруге баулу; отбасындағы мейірім, еңбек және сыйластық туралы түсінігін кеңейту.

Күтілетін нәтиже: бала таныс заттарды белгілері бойынша таниды, тандауын түсіндіруге талпынады; ата-анасымен ортақ шешім қабылдайды; отбасы мүшелеріне жақсы тілек айтады.

Қатысушылар мен дайындық

Қатысушылар: балалар және олардың ата-аналары немесе жақын ересектері; жүргізуші; ұпайды белгілейтін 1–2 педагог.

Командалар: «Бірлік», «Ынтымақ», «Мейірім». Қатысушылар үш командаға тең бөлінеді. Әр командада балалар мен ересектер бірге отырады.

Құралдар: үш команданың атауы; жұмбақтардың жауап суреттері; артық затты табуға арналған үш жинақ; отбасы, достық, кітап суреттері; үш оқиғаға арналған сурет тізбектері; үлкен ағаш сұлбасы; ірі қағаз жапырақтар, қарындаштар, желім-қарындаш; бағалау парағы, марапат қағаздары.

Алдын ала жұмыс: отбасылық дәстүрлер туралы әңгімелесу; таныс мақалдарды қайталау; суреттерді дайындау. Командаларға ағаштың тамыры мен жапырағының байланысын көрсететін сурет ұсынылады.

Ойын ережесі

Әр кезеңде әр командаға 3 ұпайға дейін беріледі. Бес кезең бойынша ең жоғары ұпай — 15. Жауапты ойлануға уақыт беріледі. Бала алдымен өзі жауап береді, содан кейін ата-анасы көмектеседі. Көмек үшін ұпай кемітілмейді. Әр кезеңде басқа балаға кезек беру ұсынылады.

Кіріспе 3 минут

Жүргізуші: Қайырлы күн, қадірлі ата-аналар, сүйкімді балалар! «Жапырақ тамырдан нәр алады» атты зияткерлік ойынымызға қош келдіңіздер! Ағаш тамыры арқылы су мен қорек алады. Ал бала отбасынан сүйіспеншілік, қолдау және жақсы өнеге алады. Бүгін бірге ойлап, бірге шешім табамыз!

Командалар атауларын атап, бір-біріне қол шапалақтайды. Жүргізуші кезеңдермен және ұпай беру тәртібімен таныстырады.

Тапқырлық пен білім кезеңдері

1 Ойлан да тап 5 минут

Жүргізуші: Балалар, мен заттың белгісін айтамын. Мүкият тыңдап, жауабын табындар. Қиналсандар, суреттерге қарап тандауға болады.

«Бірлік» командасына: 1. Өзі домалақ, оны лақтырып, қағып ойнаймыз. (Доп.) 2. Іші толған әріп пен сурет, оқып білім аламыз. (Кітап.) 3. Қыста аспаннан аппақ болып жауады. (Қар.)

«Ынтымақ» командасына: 1. Түнде аспанда жарқырайды, кейде оракқа ұқсайды. (Ай.) 2. Тікенегі көп, аркасына қол тигізбейміз. (Кірпі.) 3. Аяққа киеміз, қыста жылы ұстайды. (Етік.)

«Мейірім» командасына: 1. Таңертең шығып, жерге жылу мен жарық береді. (Күн.) 2. Құлағы ұзын, сәбіз жегенді ұнатады. (Қоян.) 3. Жаңбырда төбемізге ұстаймыз, су өткізбейді. (Қолшатыр.)

Бағалау: әр дұрыс жауапқа 1 ұпай. Әр командаға ең көбі 3 ұпай.

2 Артық затты тап 5 минут

Әр команда өзіне берілген төрт суретті қарайды. Бала артық суретті көрсетіп, қалған үшеуін бір сөзбен атауға тырысады. Ата-ана соңғы сұраққа жауап береді.

«Бірлік»: алма, алмұрт, өрік, сәбіз. Артық — сәбіз; қалғандары — жемістер. Ата-анаға: «Баланы жеміс жеуге қалай қызықтырасыз?»

«Ынтымақ»: қасық, кесе, тәрелке, доп. Артық — доп; қалғандары — ыдыстар. Ата-анаға: «Бала дастарқан жаюға қалай көмектесе алады?»

«Мейірім»: көйлек, шалбар, жемпір, орындық. Артық — орындық; қалғандары — киімдер. Ата-анаға: «Баланы киімін жинауға қалай үйретесіз?»

Бағалау: артық затты тапқанына 1 ұпай; қалған заттардың ортақ атауын айтқанына 1 ұпай; ата-ананың нақты мысалына 1 ұпай. Негізделген басқа жіктеу де қабылданады.

3 Мақалдың жалғасын тап 5 минут

Жүргізуші: Ата-аналар мақалдың жалғасын айтады. Балалар оған сәйкес суретті тандайды. Одан кейін отбасы болып бір мысал келтіресіндер.

«Бірлік»: «Отан ... басталады». Жауабы — отбасынан. Бала отбасы суретін тандайды. Мысал: «Үйде бір-бірімізге көмектесеміз».

«Ынтымақ»: «Бірлік болмай, ... болмас». Жауабы — тірлік. Бала бірге әрекет еткен достардың суретін тандайды. Мысал: «Ойыншықтарды бірге жинаймыз».

«Мейірім»: «Оқу — білім бұлағы, білім — ...». Жауабы — өмір шырағы. Бала кітап суретін тандайды. Мысал: «Кешке бірге кітап қараймыз».

Бағалау: мақалды толықтыруға 1 ұпай; сәйкес суретті тандауға 1 ұпай; өмірден мысал келтіруге 1 ұпай. Жүргізуші мақалдың мағынасын балаларға бір сөйлеммен түсіндіреді.

Бірлескен шешім мен отбасылық тілек

4 Ретімен орналастыр 5 минут

Жүргізуші: Алдарындағы суреттер араласып кетіпті. Алдымен не болды? Содан кейін ше? Соңында не болады? Балалар, суреттерді реттеп көріңдер, ата-аналарың көмектессін.

«Бірлік»: тұқым → өскін → үлкен ағаш. Сұрақ: «Өсімдікке өсу үшін не керек?» Ықтимал жауап — су, жарық, жылу.

«Ынтымақ»: кір қол → қолды сабындап жуу → таза қол. Сұрақ: «Тамақ ішер алдында не істейміз?» Жауап — қолымызды жуамыз.

«Мейірім»: шашылған ойыншықтар → ойыншықтарды жинап жатқан бала → жинақы бөлме. Сұрақ: «Ойыннан кейін не істейміз?» Жауап — ойыншықтарды орнына қоямыз.

Соңында ата-ана осы әрекетті балаға күнделікті қалай үйрететінін бір сөйлеммен айтады.

Бағалау: суреттерді дұрыс реттеуге 1 ұпай; баланың сұраққа жауабына 1 ұпай; ата-ананың нақты түсіндіруіне 1 ұпай.

5 Отбасымыздың бәйтерегі 7 минут

Жүргізуші: Мына ағаштың тамыры — отбасымыздың мейірімі мен қолдауы. Ал оның жапырақтары — бүгінгі жақсы тілектеріміз. Бәйтерегімізді бірге көркейтейік!

Әр бала ата-анасымен бір қағаз жапырақ алады. Бала оған отбасына ұнайтын бір істің суретін салады: бірге кітап оқу, серуендеу немесе ойнау. Ересек адам баланың айтқан қысқа тілегін жазады. Балалар жапырақтарын үлкен ағашқа жапсырады.

Әр командадан бір бала мен ересек ортақ жұмысты 1–2 сөйлеммен таныстырады. Үлгі: «Біз бірге кітап оқығанды жақсы көреміз. Отбасымызға денсаулық тілейміз!»

Бағалау: баланың сурет салуға қатысуына 1 ұпай; отбасылық тілекті жазуға не айтуға 1 ұпай; жұмысты бірге таныстыруға 1 ұпай. Суреттің көркемдігі бағаланбайды.

Бағалау парағы

Кезең	Бірлік	Ынтымақ	Мейірім
Ойлан да тап	/ 3	/ 3	/ 3
Артық затты тап	/ 3	/ 3	/ 3
Мақалдың жалғасын тап	/ 3	/ 3	/ 3
Ретімен орналастыр	/ 3	/ 3	/ 3
Отбасымыздың бәйтерегі	/ 3	/ 3	/ 3
Жалпы ұпай	/ 15	/ 15	/ 15

Қорытынды және марапаттау 4 минут

Педагогтер ұпайларды қосады. Ұпайы тең командалар ортақ орын алады. Барлық бала мен ата-анаға қатысқаны үшін алғыс айтылады.

Жүргізуші: Бүгін бірге ойландық, бір-бірімізді тыңдадық, жақсы тілектер айттық. Тамыр ағашқа күш берсе, отбасының мейірімі балаға сенім береді. Әр шаңырақта осындай қолдау мен қуаныш көп болсын! Қатысқандарыңызға рақмет!

Қатысушылар ортақ ағаштың жанында жұмыстарын тамашалап, қалауы бойынша естелік суретке түседі.

Артық затты тап суретті карточкалары

Суреттерді киып, әр қатарды өз командасына беріңіз. Жоғарғы қатар — «Бірлік», ортаңғы қатар — «Ғылым», төменгі қатар — «Мейірім». Бала артық затты көрсетіп, тандауын түсіндіреді.

